

7. Про молодіжні та дитячі громадські організації : Закон України від 1 грудня 1998 року № 281-XIV (зі змінами). *Відомості Верховної Ради України*. 1998. №4. Ст. 1.

Козак Олександр

магістрант ОПП «Соціальна педагогіка» факультету педагогіки
і психології Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка

Олексюк Н. С.

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри
соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності

ПРОФІЛАКТИКА НАРКОТИЗАЦІЇ ПІДЛІТКОВОГО СЕРЕДОВИЩА У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ ЯК ВАЖЛИВА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Актуальність теми дослідження. Проблема наркоманії підлітків сьогодні надзвичайно гостро постає як перед українцями, так і перед жителями інших країн. За оцінками незалежних експертів кількість наркозалежних в Україні перед повномасштабним вторгненням росії становила 1,5–2 мільйона осіб. У зв'язку із вживанням підлітками наркотичних речовин вона стає небезпечним соціальним явищем. Деякі фахівці вважають, що Україна послідовно прямує до національної катастрофи: кількість наркозалежних підлітків зростає в геометричній прогресії. Крім того, велику кількість осіб (навіть зовні благополучних підлітків) залучено до зберігання та розповсюдження наркотиків, що теж викликає серйозне занепокоєння [5, с. 47–48]. Таким чином, проблема наркотизації підліткового середовища стає цілком очевидною і вимагає

ТНПУ MAGISTERIUM

відповідної реакції з боку суспільства, фахівців, батьків. Саме тому такого важливого значення сьогодні набуває профілактика наркоманії підлітків.

Метою статті є розробка змісту профілактики наркотизації підлітків в закладах освіти.

Виклад основного матеріалу. Наркотизація – це проникнення наркотиків у суспільство; рівень наркотичного захоплення, прив'язаність особи до наркотиків. [3, с. 269]. Наркоманія – це хвороба [1, с. 98]. Сучасні вчені досить ретельно розробляють пояснення виникнення наркотичної залежності і виділяють 3 основних напрями: соціологічні; біологічні; психологічні (психічні). На наш погляд, доречно додати культурологічні аспекти наркотизму. Вважаємо, що головна причина наркоманії – у неправильних взаєминах підлітка з оточуючими його людьми і суспільними інститутами [3, с. 270]. Виділено первинну [7, с. 228–229], вторинну і третинну [3, с. 18–19; 7, с. 222–223; 5, с. 72; 4; 1, с. 16–19] профілактику.

Послідовність розв'язання цих завдань повинна визначатися залежно від ступеню розвитку наркоманії, глибини соціальної деформації особистості, інших індивідуальних характеристик підлітка. Перша і, на нашу думку, основна умова – це своєчасність проведення профілактичних заходів [6, с. 438, друга – наявність відповідних заходів [3, с. 268]. Значну роль відіграє також індивідуалізація методів, які проводяться з профілактичною метою [2, с. 39–41].

Висновки. Таким чином, наркоманія – це стан організму, викликаний вживанням певних речовин (наркотиків). Профілактика наркотизації підліткового середовища покликана забезпечити гідний рівень здоров'я підлітків, їх самореалізацію у поєднанні з творчим довголіттям, що видається можливим за умови покращення причин захворювання, покращення умов праці, життя та відпочинку, охорони навколишнього середовища та якісного ТНПУ

MAGISTERIUM

харчування. Профілактичні заходи повинні забезпечувати умови, за яких вживання підлітками наркотичних речовин стане взагалі неможливим – вони мають знищувати підґрунтя для прийому наркотиків. Основну увагу соціальному педагогу закладу освіти слід приділяти налагодженню позитивної соціальної взаємодії підлітків та пропаганді здорового способу життя серед підростаючого покоління.

У перспективі вважаємо за доцільне більш детально дослідити умови ефективності профілактики наркотизації підліткового середовища.

Список використаних джерел

1. Журавель Т. В. Профілактика вживання наркотиків серед учнівської та студентської молоді. Київ: Видавництво ФОП Буря О.Д.; 2014. 154 с.
2. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за заг.ред. І. Д. Зверевої. Київ, Сімферополь: Універсум, 2013. 536 с.
3. Ковальчук В. П. Наркоманія серед неповнолітніх як соціальна проблема. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2017. С. 263–270
4. Моделі первинної та вторинної профілактики вживання наркотиків та інфікування ВІЛ/ПСШ, Державна соціальна служба для сім'ї, дітей та молоді. К., 2008. С. 79–82.
5. Оржеховська В. М., Габора Л. І. Збереження репродуктивного здоров'я неповнолітніх: навчально-методичний посібник. К.: «ХІК», 2004. 124 с.
6. Орлова І. О. Роль сім'ї та школи у профілактиці підліткової наркоманії. *Вісник КДУ імені Н.А. Некрасова*. 2009. С. 434–438.
7. Пridingікова О. М. Актуальність соціально-педагогічної профілактики хімічної залежності серед підлітків. *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія: Соціально-педагогічна*. 2012. С. 222–229.